

Felles Høringsuttalelse fra NJFF, NOF og Naturvernforbundet ifm søknad fra Bremnes Seashore AS om dispensasjon fra kommuneplanen for etablering av nytt akvakulturanlegg ved Alstein, Håsteinsfjorden

NJFF, NOF og Naturvernforbundet i Rogaland håper at Randaberg Kommune innser hvilken enorm risiko det vil innebære å la Bremnes Seashore bruke den værutsatte skjærgården ved Alstein som «testlab» for ny, utprøvd teknologi – og avslå søknaden én gang for alle.

Tidligere høringsuttalelser

Dette er tredje runden med høringsuttalelser, og vi synes det er uforståelig at politikerne i Randaberg Kommune ikke skjønner alvoret i argumentasjonen vi presenterte i de foregående rundene i 2016 og 2018. Alle disse argumentene har økt i styrke nå, tre år senere, og den kritiske situasjonen for f.eks. sjøørreten i Rogaland ble grundig i belyst i november i 2019. Da kom Vitenskapelig råd for lakseforvaltning med en rapport som fastslår at hele 80% av 430 norske sjøørretbestander er i «dårlig» eller «svært dårlig» stand, og at lakselusa står for den klart største negative påvirkningen¹.

Som det fremgår av denne tabellen fra rapporten er vassdragene i Rogaland i spesielt dårlig forfatning, med lakselus som den klart fremste negative faktoren. Randaberg kommune har også et ansvar for å forvalte sjøørretbestandene i sin kommune på en forsvarlig måte, og bør derfor avslå søknaden til Bremnes Seashore på grunnlag av dette alene.

Villaksen sliter også på grunn av for mye lakselus. Havforskningsinstituttet sin rapport fra 2020² konkluderer med at det «er høyt lusepåslag i Rogaland under tiden for smoltutvandring i området».

Et nytt anlegg midt i vandringsruten for vill laksesmolt fra laksevassdragene i Ryfylke har store negative konsekvenser for disse villaksstammene og sannsynligvis bidra til en ytterligere forverring for laksevassdragene på Jæren. En slik beliggenhet så kloss inntil grensen for Nasjonal Laksefjord Jæren er uakseptabelt.

Konsekvensutredningen til Rådgivende Biologer (2017)

Vi vil også påpeke at konsekvensutredningen fra Rådgivende Biologer fra 2017 kom frem til mange av våre tidligere fremsatte argumenter, slik som at plasseringen ligger midt i utvandringsruten til laksesmolten fra vassdragene i hele Ryfylke:

«Det planlagde anlegget Alstein vil derfor bidra direkte til å gjere ei viktig utvandringsrute for smolt, som tidlegare har vore nesten fri for oppdrett, meir utsett for lus. At området er tilnærma fritt for oppdrettsverksemd gjer at anlegget får ein større negativ konsekvens enn elles»

Og videre: « [...] Fleire av bestandane i Boknafjordssystemet er allereie betydeleg påverka av lakselus og innblanding av oppdretts-gener, og med omsyn til villfisk er ingen tiltak som forverrar situasjonen å anbefale.»

¹ <https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2629316>

² <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2020-46>

Med andre ord fraråder konsekvensanalysen en etablering av et oppdrettsanlegg der driftsformen er åpne merder.

En av de andre store store bekymringene til NOF, NJFF og Naturvernforbundet har vært påvirkning på fuglelivet. Alstein må sees i sammenheng med fuglevernområdet på Børaunen. Per idag brukes Alstein som fast stasjon for jaktende vandrefalk som særlig jakter ender og vadere i dette området. Det er også høyst sannsynlig at det hekker skarv på Alstein. Både skarv, vandrefalk og havørn er ekstremt sky fugler, og menneskelig aktivitet så nært som 3-400 meter vil være nok til å få skarven til å skygge unna Alstein som potensiell hekkeplass. Også her er Rådgivende Biologer enige og påpeker de helt riktig: *«For fugl og pattedyr kan forstyringer i yngleperioden vere negativt.»*

Der vi derimot mener at Rådgivende Biologer tar feil, er når det gjelder den konkrete påvirkningen på fuglelivet fra det planlagte anlegget.

«Dei rødlista sjøfuglane som hekker i sjøfuglreservat, toler generelt støy og ferdsel på sjøen godt [...] Støy og ferdsel i god avstand reknast ikkje å utgjere noko problem for sjøfugl. Det er høgst truleg at fuglar hekkar i nærleiken, og oppdrettsverksemda vurderast å kunne ha liten negativ verknad på sjøfugl.»

Det er riktig at sjøfugl har lært seg å bli tolerante overfor tung skipstrafikk som det er mye av i området. Ferdsel med mindre båter som hurtig endrer kurs er derimot noe de fleste sjøfugl er mye mer vår for. Vi regner med at båttransport til og fra anlegget ved Alstein vil foregå fra Mekjarvik eller andre havner innaskjærs, og den naturlige ruten til anlegget vil inkludere å passere kloss inntil Alstein. Dette vil føre til støy og ferdsel av en mer skremmende karakter som er langt nærmere enn de 400 meterene som er oppgitt, med mindre man da legger inn en unaturlig omvei og kjører i bue rundt holmen med god avstand. Dette er imidlertid noe man ikke kan forvente av bedriften da en slik omvei vil koste både tid og penger og virke lite rasjonelt.

Rådgivende Biologer har heller ikke vurdert påvirkningen på andre marine arter som f.eks. seler. Alsteinområdet er gjennomfartsområde for både havert og steinkobbe. Begge artene har faste bestander ved Hastein, og runder Tungenes når de beveger seg inn og ut av fjorden.

Strømmålinger av Noomas (2015)

Vi legger merke til at alle strømmålingene som er gjort er gjort i mai og juni. Vi mener derfor at forurensings situasjonen rundt dette anlegget i høyeste grad er uavklart. Havstrømmene i dette området går mot land i vinterhalvåret, noe som er tydelig på alle de store tangvollene (og søppelet) som befinner seg langs hele strandsonen i dette området. I Sandebukta munner den sterkt forurensete Bøkanalen ut. Det bør derfor avklares om næringsstoffer fra et eventuelt havbruk kan akkumulere seg med forurensing fra Bøkanalen og potensielt gi skadelig miljøeffekt i et viktig rekreasjonsområde.

Et eksperiment med svært høy risiko

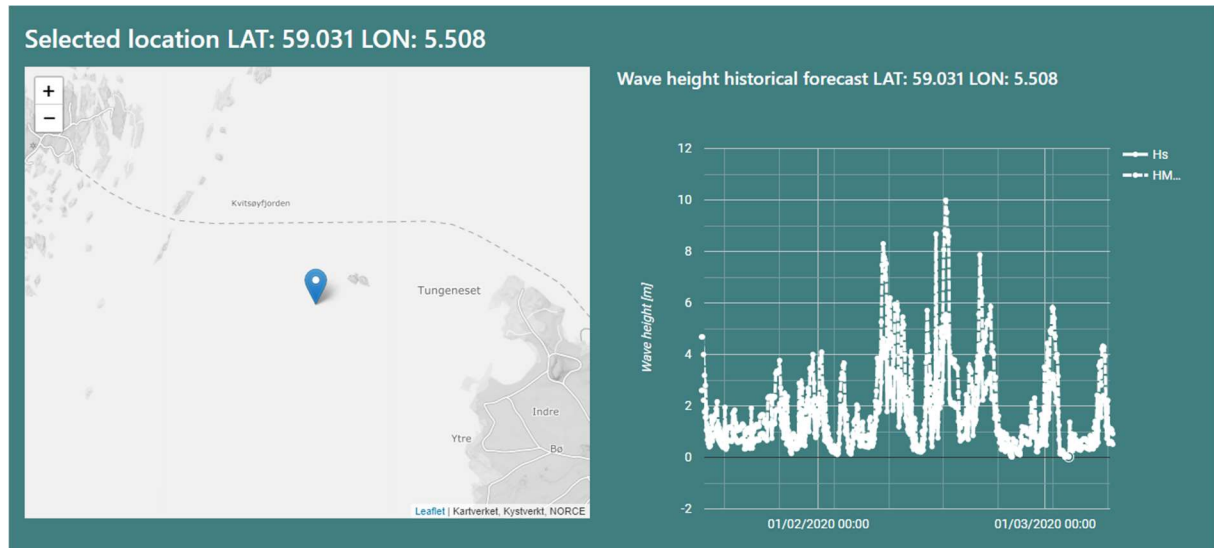
Den desidert største risikoen ved det omsøkte anlegget er det likevel Bremnes Seashore som selv påpeker i søknaden sin:

«Lokaliteten ligg eksponert for vind frå sørsørvest og slik får me testa ut robust teknologi for produksjon og driftssikkerheit samtidig som me får bygd opp erfaring og kunnskap på to eksponerte lokalitetar parallelt.»

Med andre ord: Bremnes Seashore ønsker å teste ut ny, uprøvd teknologi for å se om den er robust nok til å motstå været ved Alstein.

På nettstedet Kystvarslingscenteret.no³ ligger det bølgedata tilbake fra 2020. Her kan man f.eks. se at den 17. februar 2020 var det en signifikant bølgehøyde på 5,6 meter og en max bølgehøyde på 10,1 meter rett utenfor Alstein, nøyaktig der som anlegget skal ligge! Og dette var ikke engang under en skikkelig vinterstorm! Sola Værstasjon målte 15 m/s – stiv kuling – og opp i 24 m/s i kastene den samme dagen.

Dette er galskap. Konsekvensene av at teknologien skulle vise seg å *ikke* være robust nok til å tåle en skikkelig vinterstorm er katastrofale. Et havari av anlegget med 6000 tonn laks i sier seg selv vil være en naturkatastrofe av dimensjoner!

Vi ber innstendig om at Randaberg Kommune aldri gir oss muligheten til å si «hva var det vi sa», men innser hvor risikabelt dette eksperimentet vil være, og avslår søknaden til Bremnes Seashore én gang for alle.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Rogaland

Norges Jeger- og fiskerforbund

Norsk Ornitologisk forening

v/Hallgeir Langeland
(styreleder NiR)
og saksbehandler Kjetil Nilsen

v/ Knut Ståle Eriksen (leder i
fiskeutvalget i NJFF)

v/ Stein Tofte
(lokallagsleder NOF)

**Henrik Ibsensgate 59
4021 Stavanger**

**Gamle Jåttåvegen 67
4020 Stavanger**

**Bogafjellbakken 115
4023 Sandnes**

³ <https://www.kystvarslingscenteret.no/point-histcast-01/>

